

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Cuir Chuige maidir le Foghlaim, Teagaisc, agus Measúnú Foirmitheach a Roinnt chun Tacú leis an Tionscadal Saoránachta agus a Thuairisc

Nollaig 2025

An Fhoghlaim faoi Chaibidil

Oide

- Tuiscint níos doimhne ar shaoránacht ghníomhach, athmhachnamhach, rannpháirteach a fhorbairt agus tuiscint níos doimhne ar an bhfoghlaim sa seomra ranga maidir leis an bPolaitíocht agus an tSochaí.
- Cuimhneamh ar mhodheolaíochtaí a thacaíonn le gníomh, fiosrú, agus athmhachnamh
- Comhoibriú agus Roinnt

Roinnt bealaí chun an lá inniu a dhéanamh fiúntach

Oide

Tugaimid cuireadh duit do cheamara a fhágáil ar siúl ar feadh an ama, go háirithe i Seomraí ar an Imeall

Balbhaigh do mhicreafón nuair nach mbíonn tú ag caint ach bain úsáid as an bhfeidhm chomhrá am ar bith

Aimsigh an nasc i do ríomhphost, lainseáil an cruinniú Zoom. Cuir isteach d'ainm. Fan go ligfear thú

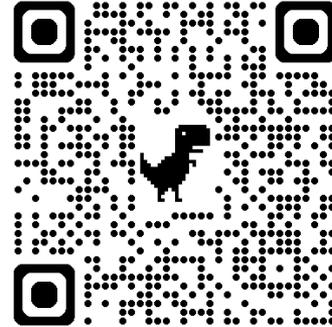
Níl an lá seo á thaifeadadh

Tacaíochtaí Reatha

Oide

- Comhair
- EFGanna ar líne
- Cuaireanna Tacaíochta Scoile
- Scoilnet
- Mí an Mhárta: Lá Iomlán Foghlama Gairmiúla (ar líne)
- Mí Aibreáin: Lá Foghlama Gairmiúla i dTeach Laighean

Comhair agus an Ghairmiúlacht Chomhoibríoch

Oide

“... a group of people sharing and critically interrogating their practice in an ongoing, reflective, collaborative, inclusive, learning oriented, growth-promoting way.”

(Stoll et al., 2006, p. 223)

Tacaíochtaí Comhoibríocha

Oide

Padlet

Oide + 5d

Politics and Society Citizenship Project Collaborative

Approaches to the Citizenship Project

Key documents

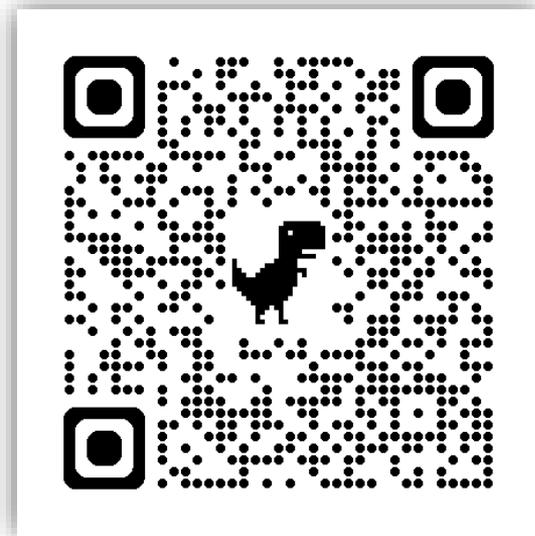
- PDF **Politics and Society**
Politics & Society - Prescribed List of Citizenship Projects 2026
- PDF **Guidelines for the Citizenship Project and report-latest-20383**
Leaving Certificate Politics and Society

Research and Enquiry

- library.etbi.ie
ETBI Digital Library: Evaluating Information Sources: Evaluation Checklist
- MEDIA LITERACY IRELAND**
resources - Media Literacy Ireland

Active Citizenship

- globalactionplan.ie
Action on Global Citizenship Resource for Teachers
- youth.ie
Active Citizenship - National Youth Council of Ireland

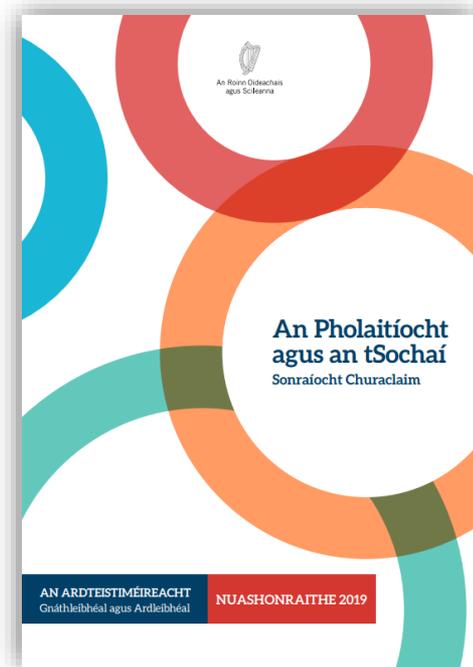

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

“An aidhm atá le Polaitíocht agus Sochaí na hArdteistiméireachta forbairt a dhéanamh ar chumas an fhoghlaimeora a bheith páirteach i saoránacht ghníomhach mhachnamhach de réir na léargas atá acu ar na heolaíochtaí sóisialta agus polaitiúla agus na scileanna atá acu iontu.”

NCCA, An Pholaitíocht agus an tSochaí Sonraíocht Churaclaim, p. 8

- Foghlaim Rannpháirteach Ghníomhach
- Modheolaíochtaí atá ar bhonn fiosraithe
- Anailís mar gheall ar fhianaise
- Cumas gníomhúcháin múinteora
- Cumas gníomhúcháin foghlaimeora

“...Cé go dtugann an struchtúr sin ord loighciúil ina dtabharfaí faoi na topaicí seo, ba ghá don mhúinteoir na cinntí a dhéanamh faoi cén seicheamh agus struchtúr is oiriúnaí don fhoghlaim i bhfianaise a gcuid eolais féin ar a rang.”

NCCA, An Pholaitíocht agus an tSochaí Sonraíocht Churaclaim, p. 12

Príomhscileanna: Saoránacht Ghníomhach Athmhachnamach

Oide

“An aidhm atá le Polaitíocht agus Sochaí na hArdteistiméireachta forbairt a dhéanamh ar chumas an fhoghlaimeora a bheith páirteach i saoránacht ghníomhach mhachnamhach de réir na léargas atá acu ar na heolaíochtaí sóisialta agus polaitiúla agus na scileanna atá acu iontu.”

NCCA, An Pholaitíocht agus an tSochaí Sonraíocht Churaclaim, p. 8

Tacú leis an Tionscadal Saoránachta

Oide

- Gníomhú Ullmhúcháin
- Taighde
- Pleanáil le haghaidh Gníomhú
- Cúrsaí Athmhachnaimh agus Scríbhneoireachta

Tuairisc: Fiosrú ar an tionchar a imríonn noirm inscne ar chaidrimh idir scoláirí agus foireann inár scoil

Meán Fómhair 2022

Clár Ábhair

• Intreoir	2
• Modheolaíocht	2
• Fíricí agus Torthaí	4
• Conclúid	14
• Moltaí	14

“... it would not be appropriate if students of Politics and Society only engaged in active citizenship to fulfil the assessment task, as a once-off exercise in citizenship. It is expected that students will engage in smaller citizenship actions as a natural part of the learning process throughout the course.”

Guidelines for the Citizenship Project and Report, NCCA, p. 4

1. Dearadh Ceist Taighde An Réasúnaíocht agus na Spriocanna Coincheapa is Tábhachtaí Modheolaíochtaí Cúrsaí Eitice	2. Bailiú Sonraí Nósanna Imeachta Comhaontaithe Suirbhé Agallamh Grúpa Fócais Breathnóireacht Staidéar Cáis
4. Athmhachnamh Measúnú Criticiúil agus Roinnt Torthaí Athmhachnamh ar Eolas agus Scileanna Athrú á Chur i bhFeidhm	3. Anailísiú Sonraí a Eagrú Sonraí a Anailísiú Cáilíocht agus Maoirseacht a Dheimhniú

Tionscadal Beag Taighde leis an bPolaitíocht agus an tSochaí
NCCA, An Pholaitíocht agus an tSochaí Sonraíocht Churaclainn, p. 17

 Oide The National Council for Curriculum and Assessment / An Coimisiún Náisiúnta um Clárú agus Cursonaireacht

Conas is féidir linn deiseanna a thabhairt d'fhoghlaimoirí chun cur lena gcuid scileanna maidir le saoránacht le linn dúinn an Pholaitíocht agus an tSochaí a mhúineadh?

Politics and Society Strands of Study

Oide

Taisleán an tArdteicneolaíochta
Chairdeanna na nEaglais
Scolaí agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Snáithe 1: Cumhacht agus cinnteoireacht

TOPAIC 1: CUMHACHT AGUS CINNTEOIREACHT AR SCOIL

- 1.1 próisis na cumhachta agus na cinnteoireachta ina scoil
- 1.2 argóintí maidir leis an ngá i gcomhair rialacha
- 1.3 smaointe atá taobh thiar de na hargóintí seo
- 1.4 fianaise maidir le tionchair rialacha agus próiseas déanta rialacha

TOPAIC 2: CUMHACHT AGUS CINNTEOIREACHT AG LEIBHÉAL NÁISIÚNTA AGUS EORPACH

- 2.1 beartas náisiúnta a dhéanamh
- 2.2 conas a roghnaítear brainse feidhmiúcháin an rialtais
- 2.3 aicme shóisialta agus inscne mar chatagóirí sóisialta tábhachtacha
- 2.4 argóintí a bhaineann le hionadaíocht
- 2.5 fianaise ar éifeachtúlacht na hionadaíochta
- 2.6 meáin thraidisiúnta agus meáin nua i stáit dhaonlathacha
- 2.7 rannpháirtithe sna díospóireachtaí seo

Snáithe 2: Saoránacht Ghníomhach

TOPAIC 3: CUR GO HÉIFEACHTACH LE POBAL

- 3.1 daoine a chuir go dearfach lena gcomhthéacs sóisialta
- 3.2 a bheith bainte le, nó tús a chur le tionscnamh, grúpa nó eagraíocht
- 3.3 an réimse bealaí chun dul i mbun gnímh ag leibhéal áitiúil, náisiúnta nó idirnáisiúnta
- 3.4 spriocanna pearsanta agus comhchoiteanna a aithint, a mheas agus a bhaint amach, lena n-áirítear pleananna gnímh a fhorbairt agus a mheas
- 3.5 tréithe pearsanta a fhorbairt a chabhróidh i suíomhanna nua agus deacra, ar nós a bheith solúbtha, a bheith iontaoifa agus a bheith ábalta righniú nuair a thagann deacrachtaí aníos
- 3.6 tú féin a luacháil, meastóireacht a dhéanamh ar do chuid oibre féin, aiseolas a fháil agus freagairt dó

TOPAIC 4: CEARTA AGUS FREAGRACHTAÍ I GCUMARSÁID LE DAOINE EILE

- 4.1 cearta ar shaoirse cainte i gcomhthéacsanna le grúpaí beaga
- 4.2 scileanna éisteachta agus cumarsáide a fhorbairt
- 4.3 difríochtaí a aithint agus dul i gcomhairle faoi aighnis agus iad a réiteach
- 4.4 faisnéis agus smaointe a lorg agus a mheas
- 4.5 cleachtais dhaonlathacha i ngrúpaí beaga a cheangal leis na cineálacha cleachtas atá oiriúnach do shaoránaigh sa tsochaí trí chéile

Snáithe 3: Cearta agus freagrachtaí an duine

TOPAIC 5: CEARTA AGUS FREAGRACHTAÍ AN DUINE IN ÉIRINN

- 5.1 roinnt de chearta daoine óga
- 5.2 prionsabail um chearta an duine
- 5.3 smaoineamh an chomhionannais i ndáil le cearta
- 5.4 argóintí agus cearta
- 5.5 comhlachtaí stáit le haghaidh cearta an duine
- 5.6 fianaise ar an gceart chun oideachais
- 5.7 rannpháirtithe sna díospóireachtaí seo

TOPAIC 6: CEARTA AGUS FREAGRACHTAÍ AN DUINE SAN EORAIP AGUS SA DOMHAN MÓR

- 6.1 cearta agus freagrachtaí san Eoraip agus sa domhan mór
- 6.2 argóintí faoi chearta sa domhan mór
- 6.3 comhoibriú idirnáisiúnta agus cearta an duine

Snáithe 4: Domhandú agus logánú

TOPAIC 7: DOMHANDÚ AGUS FÉINIÚLACHT

- 7.1 léirithe den fhéiniúlacht náisiúnta a chuirtear ar fáil do dhaoine óga
- 7.2 éagsúlacht agus athrú cultúir
- 7.3 éagsúlacht san Aontas Eorpach
- 7.4 féiniúlacht a thuiscint
- 7.5 idirghníomhaíocht idir cultúir iartharach agus neamh-iartharach a thuiscint
- 7.6 domhandú agus cumhacht pholaitiúil
- 7.7 rannpháirtithe sna díospóireachtaí seo

TOPAIC 8: FORBAIRT INBHUANAITHE

- 8.1 gníomhartha a thugann aghaidh ar Fhorbairt Inbhuanaithe
- 8.2 argóintí maidir le forbairt Inbhuanaithe
- 8.3 rannpháirtithe sna díospóireachtaí seo

Taighde ar son Gníomhú Feasach

Oide

“All citizenship projects will require students to engage in research so that their action is informed and can be justified by relevant research or data.”

Guidelines for the Citizenship Project and Report, NCCA, p.7

THE WORLD BANK

Taighde ar son Gníomhú Feasach

Oide

Conas is féidir liom tacú le scoláirí agus iad i mbun sonraí agus taighde ábhartha a bhailiú?

THE WORLD BANK

Pleanáil le haghaidh Gníomhú

Oide

- Rogha agus Moltaí
- Plean Gnímh
- Bainistíocht Acmhainní
- Bainistíocht Ama
- Ag dul i ngleic le Céimeanna ar gCúl

Pleanáil le haghaidh Gníomhú

Oide

“A rationale is provided for the activity undertaken and there is evidence of good research and planning and a good ability to use the knowledge and concepts of Politics and Society to make judgements as to how to be active in communities.”

Guidelines for the Citizenship Project and Report, NCCA, p. 11

Pleanáil le haghaidh Gníomhú

Oide

Conas is féidir liom tacú le tuiscint scoláirí ar bhunchoincheapa ó thaobh cúrsaí pleanála de?

“Reflect on the skills developed, including judgement and decision-making skills, through engagement in the citizenship project, with particular reference to working with others and being personally effective. Be specific on how your work on the project developed these skills.”

Guidelines for the Citizenship Project and Report, NCCA, p. 10

- Conas is féidir linn tacú le foghlaimeoirí chun a n-athmhachnamh féin a stiúradh i rith a bhfoglama sa rang ‘an Polaitíocht agus an tSochaí’?
- Conas is féidir leis sin tacú le rannpháirtíocht na bhfoghlaimeoirí sa Tionscadal agus Tuarascáil Saoránachta?

Tuairisc ar thionscadal saoránachta

1. Is iad daoine óga an grúpa déimeagrafach is lú is dócha a chaithfidh vóta in olltoghcháin.
Déan suirbhé i measc scoláirí sa tsraith shinsearach le fáil amach cén fáth a bhfuil níos lú seans ann go gcaithfidh daoine óga vóta.
Scríobh tuarascáil achomair ina bhfuil na barúlacha, conclúidí agus moltaí is tábhachtaí maidir leis an gceist seo, agus cuir an tuarascáil i láthair an Choimisiúin Toghcháin agus roinn chúí Rialtais.
2. Déan iniúchadh ar cé acu atá nó nach bhfuil nádúr athraitheach na meán comhaimseartha ag cur scoilteadh polaitíochta chun cinn sa tsochaí sa lá atá inniu ann.
Déan imeacht a phleanáil agus a réachtáil i do scoil chun do chuid torthaí a roinnt le daoine eile.
3. Déan iniúchadh ar ról na Náisiún Aontaithe maidir le síocháin dhomhanda agus sábháilteacht a choimeád sa lá atá inniu ann.
Agus sampla comhaimseartha á úsáid agat, eagraigh gníomh oiriúnach chun aird a tharraingt ar do chuid torthaí.
4. Faigh amach trí thairbhíde cad iad na dúshláin ó thaobh cearta daonna de atá ag eascairt ó roinnt bearta forbartha inbhuanaithe a ceapadh le dul i ngleic leis an ngéarchéim aeráide.
Cruthaigh taispeántas chun do chuid torthaí a roinnt le daoine eile.

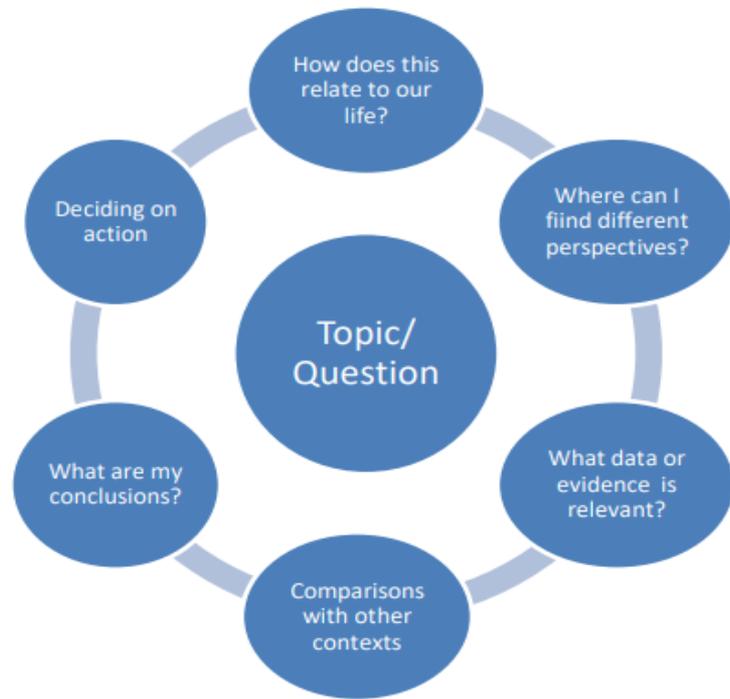
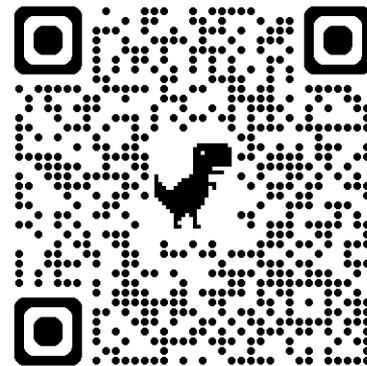

Image: Guidelines for the Citizenship Project and Report, NCCA, p. 5

1. Bain úsáid as an gCód QR chun cuairt a thabhairt ar Padlet.
2. Iarraigí ar dhuine in bhur ngrúpa nótaí a ghlacadh.
3. Pléigí straitéisí a thagann ón gCuid ‘Tacú le Próiseas’, agus breacaigí iad ar Padlet (spríoc: 2 straitéis féideartha)
4. Ceaptar urlabhraí a thabharfaidh aiseolas sa phríomhsheomra tar éis do phlé.

Collaborative Activity: Supporting the Process

Oide

Aiseolas

Súil Siar ar an bhFoghlaim faoi Chaibidil

Oide

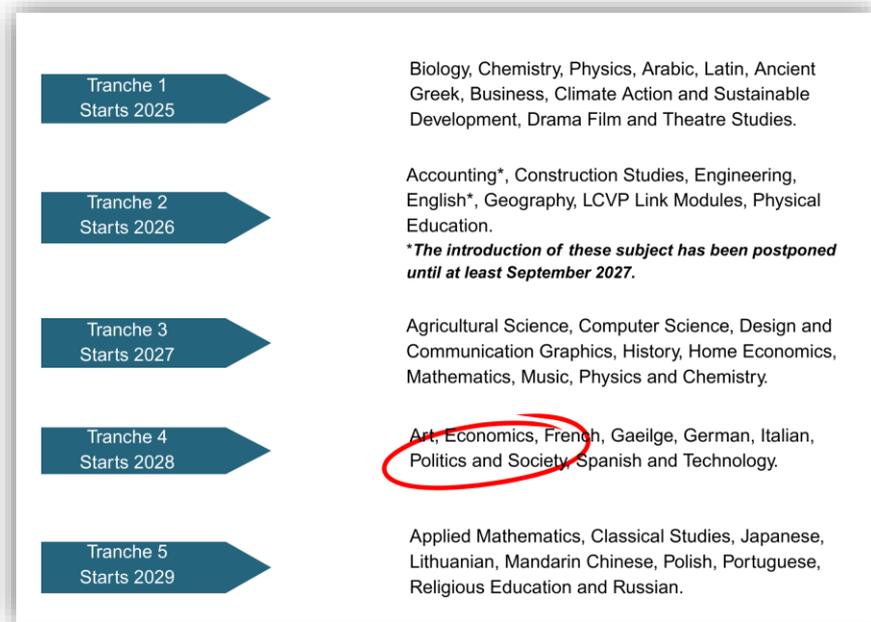

- Tuiscint níos doimhne ar shaoránacht ghníomhach, athmhachnamhach, rannpháirteach a fhorbairt agus tuiscint níos doimhne ar an bhfoghlaim sa seomra ranga maidir leis an bPolaitíocht agus an tSochaí.
- Cuimhneamh ar mhodheolaíochtaí a thacaíonn le gníomh, fiosrú, agus athmhachnamh
- Comhoibriú agus Roinnt

Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí

- Cuid 4 – Meán Fómhair 2028
- An Meitheal Forbartha Ábhair le haghaidh ‘An Pholaitíocht agus an tSochaí’ – an chéad cruinniú 29 Meán Fómhair 2025
- An chéad dréachtsonraíocht – Eanáir 2027
- An chéad pháipéar samplach – an tEarrach 2028
- Bainfidh Comhpháirt Mheasúnaithe sa Bhreis (CMB) ar fiú 40% de na marcanna ar fáil ar a laghad í le gach ábhar
- Eiseofar páipéir shamplacha agus teoracha samplacha an bhliain sula múinfear an tsonraíocht

An Páipéar Eolais agus Achoimre

Oide

- ‘Ábhar ranga atá a dul i méid’
- 189 scoil; 2,646 scoláire
- Ceangail láidre le OSSP
- Rogha agus gníomh
- Rannpháirteach ard ó scoláirí
- Príomhinniúlacht, ‘Bheith Rannpháirteach sa tSochaí’

